

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Texelse graslanden trekken scholeksters van Vlieland

NIOO-KNAW

2018

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

NIOO-KNAW (2018). *Texelse graslanden trekken scholeksters van Vlieland*. Nature Today.
<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=24131>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Texelse graslanden trekken scholeksters van Vlieland

[Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

13-FEB-2018 - Voor het CHIRP-project worden op Vlieland scholeksters uitgerust met GPS zenders. Dat levert veel waardevolle gegevens op. Bijvoorbeeld over wat er gebeurt als ze tijdens hun overwintering niet op de gebruikelijke plaatsen kunnen foerageren door extreem hoog water.

Deel deze pagina [t](#) [f](#) [in](#) [✉](#)

CHIRP, een gezamenlijk project van NIOO-KNAW, Sovon Vogelonderzoek en Radboud Universiteit, onderzoekt de factoren waardoor de scholeksterpopulatie de laatste decennia zo snel achteruitgaat. Op de Vliehors, een zandplaat op Vlieland, worden tientallen scholeksters met UvA-BiTS GPS trackers uitgerust om zo hun bewegingen en gedragingen te kunnen analyseren.

Op de Vliehors zijn drie hoogwatervluchtplaatsen (HVPs) van scholeksters: een in het westen/midden van de zandplaat en twee verder naar het oosten. Overwinterende vogels wachten daar op laag tij, om vervolgens op zoek te gaan naar voedselrijke plekken. De scholeksters die op de verschillende HVPs overtijen, maken over het algemeen ook gebruik van verschillende gebieden om voedsel te zoeken.

Normaal gesproken foerageren de vogels op wadplaten, waar ze op zoek gaan naar schelpdieren. Maar bij extreem hoge waterstanden vallen die wadplaten niet of nauwelijks droog. Dat was bijvoorbeeld zo rond de jaarwisseling, toen door een krachtige westenwind de waterstand gedurende langere tijd steeg.

GPS posities van scholeksters gezenderd op de oostelijke HVP (lichtblauw op 15-12-2017, donkerblauw op 19-12-2017) en westelijke HVP (rood op 20-12-2017). Markers geven vanglocaties aan. (Bron: Google Earth)

Binnendijks

Binnendijkse weilanden en graslanden vormen bij hoog water een mogelijk alternatief voor de wadplaten. De scholeksters foerageren dan niet op schelpdieren maar op wormen: voedsel van wat mindere kwaliteit. De meeste van die binnendijkse graslanden vind je niet op Vlieland maar een eindje vliegen verderop, op Texel.

Gegevens van een kleine vijftig scholeksters die afgelopen december op twee van de hoogwatervluchtplaatsen op de Vliehors zijn gezenderd, laten goed zien hoeveel tijd de vogels op Texel doorbrachten. Het percentage bleek sterk omhoog te gaan tijdens de periode van hoge waterstanden. Daarbij bleek er ook een opvallend verschil te zijn tussen scholeksters die gebruik maakten van de westelijke hoogwatervluchtplaats en scholeksters die op de oostelijke Vliehors waren gezenderd.

Voor de westelijke scholeksters vlogen naar Texel om daar binnendijks te foerageren, ten zuiden van De Cocksdorp. De oostelijke scholeksters bleven in de meeste gevallen op het wad foerageren. Deze scholeksters verblijven verder van Texel af in vergelijking met de andere groep. Daardoor hebben ze mogelijk minder aanleiding om naar Texel te vliegen.

Voorbeeldtrack van een scholekster die tussen 22 december 2017 en 10 januari 2018 gebruik heeft gemaakt van zowel wadplaten als graslanden als foerageergebied. Intervallen tussen GPS posities bedragen steeds 1 uur. (Bron: Google Earth)

Conditie

Een andere, mogelijk belangrijke factor die kan verklaren waarom sommige scholeksters wel en andere niet binnendijks gaan foerageren is conditie. Scholeksters in een slechte conditie hebben minder reserves om op te teren, en moeten mogelijk bij hoge waterstanden verplicht extra foerageren in de binnendijkse graslanden. Scholeksters in een goede conditie hebben voldoende reserves, en kunnen dus de periode met hoogwater uitzitten.

De conditie van de scholeksters speelt een belangrijke rol in het CHIRP-project. Hiervoor worden niet alleen de Vlielandse scholeksters onderzocht, maar worden er op allerlei locaties in de Waddenzee en Delta scholeksters gevangen en doen de onderzoekers conditiemetingen. Door de scholeksters in het broedseizoen terug te vinden en het broedsucces te meten, kan worden onderzocht of de conditie in de winter mede het broedsucces in de zomer bepaalt. En of factoren zoals hoge waterstanden dus mogelijk een rol spelen bij de achteruitgang van de populatie.

Help mee

Voor het onderzoek is het belangrijk dat gekleurringde scholeksters worden waargenomen en zo snel mogelijk worden doorgegeven. Heb je een gekleurringde scholekster gezien? Geef deze dan door aan CHIRP, via wadertrack.nl.

Tekst: CHIRP; NIOO-KNAW

Foto's: CHIRP; Google Earth

15 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al

GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!

Topbiologen delen hun kennis graag.

Meld je ook aan

Zie ook

- Interessant en dramatisch broedseizoen voor Nederlandse scholeksters
24-sep-2017
- Speur dit voorjaar mee naar scholeksters met kleurringen
26-apr-2017
- Vogels profiteren van natuurherstel Holwerterwestpolder
3-jan-2017
- Broedvogels in de Waddenzee hebben het moeilijk
4-mrt-2016
- Scholeksters extreem vroeg terug in binnenlandse broedgebieden
26-mrt-2014

Laatste berichten

- Mini-stadsbosjes zijn goed voor de biodiversiteit
6-mrt-2018
- Het seksleven van de heggenmus
6-mrt-2018
- Vlinders ontwaken
5-mrt-2018
- Groot aanbod slechte bijenhôtels
5-mrt-2018
- Hoge diversiteit korstmossen op Veluwe begraafplaatsen
5-mrt-2018
- Wat deed de vorst met het gras? Leg ontwikkeling vast met de GrowApp
4-mrt-2018
- Nationaal Park NLDelta organiseert challenge
4-mrt-2018
- Vissen aan de pil en slakken aan de antidepressiva: de prijs voor ons medicijngebruik
2-mrt-2018
- Noodzaak nestbescherming van bruine kiekendieven in akkerland
2-mrt-2018
- Sneeuwsporen verraden aanwezigheid zoogdieren
1-mrt-2018

